

X

2037

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

AGRICULTURE (Theory)

(Common with Open School)

(Panjabi, Hindi and English Versions)

(Morning Session)

Time allowed : 2½ hours

Maximum marks : 30

(Panjabi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 35/B ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 26 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- (iv) ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ । ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕਟੋ ।
- (v) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।
- (vi) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਲਾ ਦਿਓ ।
- (vii) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ 10 ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 1-2 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 11 ਤੋਂ 15 ਦੋ-ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 2-3 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 16 ਅਤੇ 17 ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 5-6 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੁਟਾ ਹੈ ।

- ਪੰਜਾਬ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਬੋਰਡ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ?
(ੳ) www.gadvasu.in (ਅ) www.pddb.in (ੲ) www.ndri.res.in (ਸ) www.pau.edu 1
- ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ?
(ੳ) ਲੁਧਿਆਣਾ (ਅ) ਪਾਲਮਪੁਰ (ੲ) ਹਿਸਾਰ (ਸ) ਕਰਨਾਲ 1
- ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਲੁਗਦੀ (ਪੇਪਰ ਪਲਪ) ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਫ਼ੈਦੇ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
(ੳ) 13 ਤੋਂ 15 ਸਾਲ (ਅ) 6 ਤੋਂ 8 ਸਾਲ (ੲ) 4 ਤੋਂ 6 ਸਾਲ (ਸ) 2 ਤੋਂ 4 ਸਾਲ 1
- ਬੀਜ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
(ੳ) ਕੋਹਲੂ (ਅ) ਆਟਾ ਚੱਕੀ (ੲ) ਸੀਡ ਗਰੇਡਰ (ਸ) ਗਰਾਈਂਡਰ 1
- ਕਿਹੜਾ ਪੰਛੀ ਆਪਣਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਝੁੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ?
(ੳ) ਚੱਕੀਰਾਹਾ (ਅ) ਟਟ੍ਰੀਰੀ (ੲ) ਗਾਏ ਬਗਲਾ (ਸ) ਉੱਲੂ 1
- ਹਾੜੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਚਾਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 1

35/B-X

[Turn over

7. 'ਕੁਫਰੀ ਪੁਖਰਾਜ' ਕਿਹੜੀ ਸਬਜ਼ੀ ਦੀ ਉੱਨਤ ਕਿਸਮ ਹੈ ? 1
8. ਅਮਰੂਦ ਦੀਆਂ ਉੱਨਤ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 1
9. ਪਾਪਲਰ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਸਹੀ ਕਾਂਟ-ਛਾਂਟ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੀ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? 1
10. ਪਲਾਂਟ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਸਾਇਣ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 1
11. W. T. O. ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 2
12. ਸੂਰਜਮੁਖੀ ਅਧਾਰਿਤ ਦੋ ਫ਼ਸਲ ਚੱਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 2
13. ਕਣਕ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦੇ ਦੋ ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਤੀ ਗੁਣ ਲਿਖੋ । 2
14. ਕੋਈ ਚਾਰ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸੁਕਾ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ? 2
15. ਸਫ਼ੈਦੇ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਗੁਣਾਂ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੀ ਵਣ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ? 2
16. ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਪਸਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ । 5
- ਜਾਂ
- ਆਲੂ ਦੀਆਂ ਅਗੇਤੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਉ :
- (ੳ) ਦੋ ਉੱਨਤ ਕਿਸਮਾਂ (ਅ) ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ (ੲ) ਵੱਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ
- (ਸ) ਸਿੰਜਾਈ (ਹ) ਝਾੜ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 5
17. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ 10 ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 5
- ਜਾਂ
- ਪੰਛੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਢੰਗਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 5

(Hindi Version)

- ਨੋਟ : (i) अपनी उत्तर-पुस्तिका के मुख्य पृष्ठ पर विषय-कोड/पेपर-कोड वाले खाने में विषय-कोड/पेपर-कोड 35/B अवश्य लिखें।
- (ii) उत्तर-पुस्तिका लेते ही इसके पृष्ठ गिनकर देख लें कि इसमें टाइटल सहित 26 पृष्ठ हैं एवं सही क्रम में हैं।
- (iii) उत्तर-पुस्तिका में खाली छोड़े गए पृष्ठ/पृष्ठों के पश्चात् हल किये गये प्रश्न/प्रश्नों का मूल्यांकन नहीं किया जायेगा।
- (iv) कोई अतिरिक्त शीट नहीं मिलेगी अतः उत्तर आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- (v) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- (vi) प्रत्येक प्रश्न का उत्तर समाप्त होने पर एक लाइन लगा दें।
- (vii) प्रश्न नं. 1 से 5 एक-एक अंक के वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, इनमें से ठीक उत्तर का चुनाव करें। प्रश्न नं. 6 से 10 एक-एक अंक के हैं। इनका उत्तर 1-2 शब्दों में लिखें। प्रश्न नं. 11 से 15 दो-दो अंकों के हैं। इनका उत्तर लगभग 2-3 वाक्यों में लिखें। प्रश्न नं. 16 और 17 पाँच-पाँच अंकों के हैं। इनका उत्तर लगभग 5-6 वाक्यों में लिखें। इन प्रश्नों में आन्तरिक छूट है।
1. पंजाब डेरी विकास बोर्ड की वेबसाइट का नाम क्या है ? 1
- (क) www.gadvasu.in (ख) www.pddb.in (ग) www.ndri.res.in (घ) www.pau.edu
2. हिमाचल प्रदेश कृषि विश्वविद्यालय कौन से शहर में स्थित है ? 1
- (क) लुधियाना (ख) पालमपुर (ग) हिसार (घ) करनाल

3. कागज़ की लुगदी (पेपर पल्प) तैयार करने के लिए सफेदे को कितने वर्षों के बाद काटा जाता है ?
 (क) 13 से 15 साल (ख) 6 से 8 साल (ग) 4 से 6 साल (घ) 2 से 4 साल 1
4. बीज साफ करने वाली मशीन को क्या कहा जाता है ?
 (क) कोल्हू (ख) आटा चक्की (ग) सीड ग्रेडर (घ) ग्राइंडर 1
5. कौन-सा पक्षी अपना घोंसला समूहों में वृक्षों के ऊपर बनाता है ?
 (क) कठफोड़वा (ख) टिटीहरी (ग) गाय बगुला (घ) उल्लू 1
6. रबी की दो चारे वाली फसलों के नाम लिखें। 1
7. 'कुफरी पुखराज' किस सब्ज़ी की उन्नत किस्म है ? 1
8. अमरूद की दो उन्नत किस्मों के नाम लिखें। 1
9. पॉपलर के वृक्षों की सही समय और सही कांट-छांट करने से क्या लाभ होता है ? 1
10. प्लांट क्लीनिक में प्रयोग किये जाने वाले किसी एक रसायन का नाम लिखो। 1
11. W. T. O. का पूरा नाम लिखो। 2
12. सूर्यमुखी आधारित दो फसल चक्रों के नाम लिखो। 2
13. गेहूँ की फसल के दो पैतृक-वंशानुगत गुण लिखो। 2
14. कोई चार कृषि उत्पादों के नाम लिखो, जिनका प्रयोग घरेलू स्तर पर सुखा कर किया जा सकता है ? 2
15. सफेदे के कौन से गुणों के कारण इसकी वन कृषि में काश्त हो रही है ? 2
16. पंजाब कृषि विश्वविद्यालय में हो रहे प्रसार के कार्यों के बारे जानकारी दीजिए। 5
 अथवा
 आलू की अगेती किस्मों की खेती का विवरण निम्नलिखित अनुसार दीजिए :
 (क) दो उन्नत किस्में (ख) बीज की मात्रा प्रति एकड़ (ग) मेड़ों के बीच की दूरी
 (घ) सिंचाई (ङ) उपज प्रति एकड़ 5
17. कृषि से सम्बन्धित कोई दस सहायक धन्धों के नाम लिखो। 5
 अथवा
 पक्षियों से होने वाले फसलों को नुकसान से बचाने के परम्परागत तरीकों का वर्णन करो। 5

(English Version)

- Note :** (i) You must write the subject-code / paper-code **35/B** in the box provided on the title page of your answer-book.
- (ii) Make sure that the answer-book contains 26 pages (including title page) and are properly serialied as soon as you receive it.
- (iii) Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.
- (iv) No extra sheet will be given. Write answer to the point. Do not strike the written answer.
- (v) All questions are compulsory.
- (vi) Draw a line at the end of the answer to each question.

(vii) Choose right answer from objective type Question No. 1 to 5 of one mark each. Question No. 6 to 10 are of one mark each and answer to be given within 1-10 words. Question No. 11 to 15 are of two marks each and answer to be given within 2-3 lines. Question No. 16 and 17 are of five marks each and answer to be given within 5-6 lines. There is internal choice also.

1. What is the name of website of Punjab Dairy Development Board ?
(a) www.gadvasu.in (b) www.pddb.in (c) www.ndri.res.in (d) www.pau.edu 1
  2. In which city Himachal Pradesh Agricultural University is located ?
(a) Ludhiana (b) Palampur (c) Hisar (d) Karnal 1
  3. For paper pulp production, after how many years eucalyptus can be harvested ?
(a) 13 to 15 years (b) 6 to 8 years (c) 4 to 6 years (d) 2 to 4 years 1
  4. Which machine is used for cleaning of seed ?
(a) Oil expeller (b) Flour mill (c) Seed grader (d) Grinder 1
  5. Which bird makes its nest in groups on the top of the trees ?
(a) Hoopoe (b) Red-wattled Lapwing (c) Cattle Egret (d) Owl 1
  6. Write the name of two fodder crops of *rabi* season. 1
  7. 'Kufri Pukhraj' is the variety of which vegetable ? 1
  8. Write the name of two improved varieties of guava. 1
  9. Write the benefit of correctly pruning poplar plants at the right time. 1
  10. Write the name of any one chemical which is used in plant clinic. 1
  11. Write the full form of W. T. O. 2
  12. Write two crop cycles based on sunflower. 2
  13. List two important hereditary and yield contributory traits of wheat crop. 2
  14. Write the name of four agricultural products which are used dried at domestic level. 2
  15. For which qualities *Eucalyptus* is grown in agroforestry ? 2
  16. Give information of Punjab Agricultural University's extension programme. 5
- or
- Write the cultivation of early maturing varieties of potato as per given below :
- (a) Two improved varieties (b) Seed rate per acre (c) Spacing between ridges 5
  - (d) Irrigation (e) Yield per acre 5
17. Write the name of any ten agriculture based enterprises. 5
- or
- Describe the traditional methods used for protection of crops from birds. 5